

BESLISSING EX ARTIKEL 10.6 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

inzake
de heer [klager]
[adres]

tegen:

GGz Breburg/ FACT

Vertegenwoordigd door:

Mevrouw [zorgverantwoordelijke], zorgverantwoordelijke psychiater

zaaknummer RKC 23-xxx I

^^

Algemeen

De commissie ingevolge de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), heeft in overeenstemming met haar reglement ex. artikel 10.4 lid 2 Wvggz, de klacht van de heer [klager] in behandeling genomen.

De commissie is betreffende de klacht van de heer [klager], geboren [datum], tot de volgende beslissing gekomen.

De klacht DEEL 1

De heer [klager] heeft een klaagschrift ingediend gedateerd op 29 juni 2023. Hij klaagt over de besluiten tot verlening van verplichte zorg in de vorm van het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid om het eigen leven in te richten. Het betreft concreet de volgende besluiten.

- besluit van [dag] juni 2023 inhoudende het accepteren van huishoudelijke hulp vanuit WMO van psychiater [zorgverantwoordelijke] en
- besluit eveneens van [dag] juni 2023 inhoudende de verplichting om toezicht en huisbezoeken van het FACT toe te laten van psychiater [zorgverantwoordelijke].

De heer [klager] maakt tevens bezwaar tegen het feit dat hij in beide besluiten als wilsonbekwaam is beoordeeld.

De klacht DEEL 2

Tijdens de hoorzitting op 11 juli 2023 is na instemming van betrokkenen besloten een klacht toe te voegen namelijk een klacht tegen

- besluit van [dag] juli 2023 inhoudende het verplicht toelaten van WMO-hulp en ambulante behandeling door FACT.

Op deze klacht zal op een later moment ter aanvulling op onderhavige uitspraak separaat worden beslist.

Ontvankelijkheid

Klager is als cliënt van aangesloten zorgaanbieder GGz Breburg, klachtgerechtigd. Zijn klachten betreffen artikel 10:3 onder f. resp. g. en zijn ontvankelijk

De hoorzitting

De commissie, staande uit Mr. M.J. Spieringhs, voorzitter, S. Vos, psychiater-lid, I. Kemper, lid, heeft tijdens de hoorzitting op 11 juli 2023, gehoord:

De heer [klager], klager, bijgestaan door de heer [pvp],
patiëntenvertrouwenspersoon

en zijdens de zorgaanbieder

Mevrouw [zorgverantwoordelijke], zorgverantwoordelijke psychiater en verweerder,
mede namens aangeklaagde psychiater [psychiater 1 /HIC].

De heer [klager] laat weten dat het nu goed met hem gaat. Hij heeft het wel vervelend gevonden om 2 maanden op de HIC opgenomen te zijn geweest terwijl al na 1 week duidelijk was dat hij daar niet thuis hoorde omdat hij geen psychische stoornis heeft.

De heer [klager] zegt dat hij zich steeds positief opgesteld heeft en goede gesprekken heeft gevoerd ondanks het feit dat de inbreuk op zijn vrijheid en privacy voor hem erg ingrijpend waren. Hij heeft continu ingebracht dat hij zelf beslissingen wilde nemen maar de psychiater ging er niet in mee.

Gevraagd om aan te geven waarom hij werd opgenomen, licht de heer [klager] toe dat op papier staat dat zijn huis vervuild was. Hij zag dat ook wel in en er was al een bedrijf door de gemeente aangezocht om het huis schoon te maken. De heer [klager] herhaalt dat er geen reden is om hem verplichtingen op te leggen aangezien hij niet psychotisch is.

De heer [klager] zegt verder dat hij zelf al een schoonmaakster heeft gevonden die 1 keer per week mag komen poetsen maar de psychiater wil toch dat hij per se iemand via de WMO laat poetsen. Hij vindt dat hij een kans moet krijgen om te

bewijzen dat hij het zelf kan regelen. De gesprekken hierover die binnen de HIC met hem zijn gevoerd heeft hij als intimiderend ervaren.

Reagerend op de opmerking van mevrouw [zorgverantwoordelijke] dat zijzelf vorige week in zijn huis was en er nog sprake was van vieze vloeren en stank, zegt de heer [klager] dat dit niet klopt.

Verder zegt de heer [klager] dat niemand hem verteld had dat de WMO-hulp meteen al op [dag] juni, de dag van ontslag, zou komen. Dat vond hij niet prettig. De heer [klager] licht toe dat de besluiten momenteel inhouden dat hij verplicht 4 keer per week mensen in zijn huis binnen moet laten; dat is voor hem te intensief en hij wordt daar diep ongelukkig van. Hij voelt zich als een crimineel behandeld; Op vrijwillige basis 1 keer per week een schoonmaker binnenlaten en 1 keer een FACT- medewerker wil hij serieus proberen.

De heer [pvp] brengt naar voren het correct te vinden dat er een nieuwe toetsing is gevraagd aan de rechtbank. Hij heeft van de juristen van Stichting PVP begrepen dat via de Wvggz ook hulp uit de WMO kan worden opgelegd mits gemotiveerd en in het kader van een psychiatrische stoornis.

De heer [pvp] vraagt zich af waarom er een 8:11 Wvggz besluit is genomen. Indien dit bedoeld was om vervolgens een wijziging van de zorgmachtiging aan te vragen, is dat onnodig gebeurd; de Hoge Raad heeft immers uitgesproken dat die tussenstap niet nodig is.

De heer [pvp] wijst er op dat de besluiten tot verplichte zorg die genomen zijn gedurende het verblijf op de HIC door mevrouw [psychiater 1 /HIC] genomen hadden moeten worden aangezien zij toen formeel de zorgverantwoordelijke was. Ook verwijst de heer [pvp] naar de onduidelijke situatie waarbij enerzijds psychiater [psychiater 2] na een gesprek met de heer [klager] verklaart dat deze niet wilsonbekwaam is en ook psychiater [psychiater 1 /HIC] rapporteert dat er geen psychiatrisch toestandsbeeld gezien wordt, maar anderzijds mevrouw [zorgverantwoordelijke] wel stelt dat hij wilsonbekwaam is.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] licht toe dat de heer [klager] in beeld kwam door dat hij Bemoeizorg een zorgmachtiging aanvroeg nadat die er niet in slaagde om contact te krijgen terwijl men een vermoeden had van psychiatrisch problematiek. In een dergelijk geval wordt zij als psychiater van het FACT vanzelf **zorgverantwoordelijke**. Dit verandert dan in formele zin op het moment dat de heer [klager] opgenomen wordt omdat de psychiater van de HIC dan zorgverantwoordelijke wordt. Zij is echter steeds betrokken geweest bij de gesprekken en heeft mede de regie gehouden omdat de heer [klager] na ontslag door het FACT verder gevolgd zou worden. Het is daarom dat zij zelf de besluiten tot verplichte zorg van [dag] juni heeft genomen. Hierbij speelde ook mee dat de heer [klager] niet opgenomen werd voor behandeling maar voor observatie en

omdat hij niet in zijn huis kon blijven. Zijn huis was voor de tweede keer ontruimd en onbewoonbaar verklaard.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] laat weten dat zij er niet aan twijfelt dat de heer [klager] aan een psychische stoornis lijdt. De precieze diagnostiek is nog niet duidelijk; zij denkt aan cluster A en met name aan het autisme spectrum. Hij heeft ook geen ondersteuning vanuit een sociale kring.

Desgevraagd licht mevrouw [zorgverantwoordelijke] toe dat de wijziging van de zorgmachtiging door haarzelf is aangevraagd mede omdat de zorgmachtiging van [dag] mei door de rechtbank was afgegeven zonder dat de heer [klager] gezien was. De rechter werd namelijk niet binnengelaten. Ook was op [dag] mei de verplichte WMO-zorg niet expliciet aan de orde geweest waardoor de rechtbank enkel de FACT-zorg had toegekend.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] verklaart verder dat zij zich steeds bewust is geweest van de complexe situatie waarbij er enerzijds geen evident psychiatrisch toestandsbeeld wordt gezien en anderzijds naar haar oordeel de zorg die de heer [klager] nodig heeft wel vanuit de psychiatrie opgelegd moet worden omdat er sprake zou zijn van een onderliggend psychiatrisch toestandsbeeld. Er is geen sprake van psychoses of wanen maar wel van een gestagneerde ontwikkeling en erg problematisch leefstijl waarbij ook de persoonlijke hygiëne in het geding is. De heer [klager] heeft veel te verliezen nu de gemeente, bij herhaling van de onhoudbare situatie in de woning, overweegt om over te gaan tot inbeslagname en openbare verkoop. Als het huis van een woonstichting zou zijn, was de heer [klager] al eerder uit huis gezet.

Op de HIC is gezien dat hij, ondanks directieve begeleiding, niet in staat was zijn kamer schoon te houden of zichzelf op hygiënisch gebied te verzorgen.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] zegt het niet eens te zijn met de gevolgtrekking die de patiëntenvertrouwenspersoon trekt uit de rapportages van psychiater [psychiater 2]. Zij leest daarin enerzijds dat de heer [klager] geen psychiatrisch toestandsbeeld toont dat hem zou hinderen een beslissing te nemen en hij een navolgbare afweging maakt maar anderzijds ook dat er reële problemen zijn die door hem worden onderschat en die hij niet benoemt en dat de kans op herhaling groot is indien hij te vrijblijvend wordt ondersteund. Een oordeel wilsbekwaam of wilsonbekwaam wordt niet gegeven.

Gevraagd waarom ze het nodig vond op [dag] juni al een besluit op grond van noodsituatie voorafgaand aan de wijziging zorgmachtiging te nemen in plaats van de wijziging af te wachten en dan een regulier besluit ex. artikel 8:9 te nemen, antwoordt mevrouw [zorgverantwoordelijke] dat het nodig was om te zorgen dat het huis reeds bij ontslag schoongemaakt kon worden. Het bedrijf dat na de onbewoonbaar verklaring schoon gemaakt had, had dat enkel op het minimale

niveau gedaan om het huis bewoonbaar te kunnen verklaren. Betere schoonmaak was vereist.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] licht verder toe dat inzet van 2x per week een schoonmaker noodzakelijk blijft; het is momenteel nog twijfelachtig of zorgverleners vanuit het FACT in staat en bereid zullen zijn om zorg te verlenen in het huis vanwege stank en vuil dat steeds aanwezig is. Sommige medewerkers geven aan daar niet tegen te kunnen.

Gevraagd wie de gesprekken conform ex. artikel 8:9 heeft gevoerd voorafgaand aan de bestreden besluiten van [dag] juni, zegt mevrouw [zorgverantwoordelijke] dat aios [naam aios] die heeft gevoerd en leest ze vanuit haar laptop voor wat hij daarover heeft gerapporteerd. Mevrouw [zorgverantwoordelijke] erkent dat zij niet steeds rapporteert over de gesprekken die ze met de heer [klager] en andere betrokken zorgverleners voert.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] vertelt dat vanwege de impasse in het overleg met de heer [klager] en de complexe juridische situatie, zij overleg heeft gehad met de jurist en met de geneesheer-directeur. Daaruit is geconcludeerd tot de werkwijze als nu gevolgd meest passend zou zijn.

Mevrouw [zorgverantwoordelijke] zegt er geen moeite mee te hebben als ook **haar besluit van [dag] juli 2023** door de commissie wordt beoordeeld als zijnde een besluit waar tegen geklaagd wordt.

Het oordeel van de commissie

Op grond van de ingebrachte stukken zijnde, het klaagschrift, de daarop gevolgde toelichting van de patiëntenvertrouwenspersoon, en onderdelen van het patiëntendossier, als mede hetgeen betrokkenen ter zitting hebben verklaard, overweegt de commissie als volgt.

Aangaande het bestreden besluit d.d. [dag] juni 2023 inhoudende verplichte zorg in het kader van artikel 8:11 t/m 8:13 Wvggz (geldend van [dag] juni tot [dag] juli 2023).

De commissie stelt vast dat de heer [klager] in de accommodatie van de zorgaanbieder werd opgenomen nadat er, op aanvraag van Bemoeizorg een zorgmachtiging was afgegeven op [dag] mei 2023.

In deze zorgmachtiging heeft de rechtbank vastgesteld dat de heer [klager] lijdt aan een psychische stoornis in de vorm van schizofreniespectrum-en andere psychotische stoornissen. Daarnaast ook een neurobiologische

ontwikkelingsstoornis (o.a. verstandelijke beperking en autismespectrumstoornissen) en meer.

De verplichte zorg inhoudende dat de heer [klager] moest toestaan dat er in zijn huis WMO-schoonmaakhulp werd verleend maakte geen onderdeel uit van de zorgvormen die door de rechtbank werden toegestaan.

Artikel 8:11 Wvggz maakt het mogelijk om buiten de zorgmachtiging om, verplichte zorg te verlenen. Deze bepaling stelt als eis dat er sprake moet zijn van een noodsituatie die afgewend moet worden. Ook is in genoemd artikel bepaald dat het besluit om deze zorg te gaan verlenen, genomen dient te worden door de zorgverantwoordelijke.

De commissie heeft vastgesteld dat aan deze vereisten niet is voldaan. De commissie kan mevrouw [zorgverantwoordelijke] niet volgen in haar standpunt dat er sprake was van een noodsituatie die noopte tot aanzegging van deze maatregel. Bespoediging van de maatregel had, aldus heeft de commissie begrepen, als motivatie dat de heer [klager] kon worden ontslagen en kon terugkeren naar zijn woning. Een gewenste ontslagdatum levert naar het oordeel van de commissie geen noodsituatie op zoals omschreven in artikel 8:11 Wvggz.

Daarenboven oordeelt de commissie dat niet voldaan is aan de eis dat het besluit door de zorgverantwoordelijke wordt genomen. De commissie heeft terdege kennis genomen van de verklaring van mevrouw [zorgverantwoordelijke] over haar rol en participatie in het proces (o.a. door het vaststellen van het zorgplan) doch dit kan er niet aan af doen dat zij op [dag] juni niet de zorgverantwoordelijke was van de heer [klager].

Reeds in bovenstaande argumenten ziet de commissie grond om de klacht van de heer [klager] aangaande dit besluit **gegrond te verklaren en het bestreden besluit te vernietigen.**

Aangaande het bestreden besluit d.d. [dag] juni 2023 betreffende verplichte zorg in het kader van artikel 8:9 Wvggz (geldend van [dag] juni tot [dag] juli 2023).

De commissie stelt vast dat de heer [klager] in de accommodatie van de zorgaanbieder werd opgenomen nadat er, op aanvraag van Bemoeizorg een zorgmachtiging was afgegeven op [dag] mei 2023.

In deze zorgmachtiging heeft de rechtbank vastgesteld dat de heer [klager] lijdt aan een psychische stoornis in de vorm van schizofreniespectrum- en andere psychotische stoornissen neurobiologische ontwikkelingsstoornis (o.a. verstandelijke beperking en autismespectrumstoornissen) en meer.

Tevens heeft de rechtbank bepaald dat er verplichte zorg gegeven dient te worden om het nadeel dat zijn stoornis veroorzaakt weg te nemen of te verminderen. Als aanwezig nadeel wordt gewezen op ernstig risico op lichamelijke en psychische

schade, op maatschappelijke teloor gaan, ernstig zelfverwaarlozing en vervuiling van zijn huis.

Alvorens daadwerkelijk over te gaan tot toepassing van de in de zorgmachtiging opgenomen vormen van verplichte zorg, dient de zorgverantwoordelijk zich er van te vergewissen dat er voldaan wordt aan de rechtsbeginselen en voorschriften die de Wvggz daaraan stelt. De commissie doelt hierbij op de artikelen 8:9 en 2:1 jo.3:3 van de Wvggz.

In artikel 8:9 wordt onder ander voorgeschreven dat het besluit tot verplichte zorg door de zorgverantwoordelijke wordt genomen waarbij deze een aantal zorgvuldigheidsregels in acht moet nemen. Psychiater mevrouw [psychiater 1 / HIC] was ten tijde van het nemen van het bestreden besluit de zorgverantwoordelijke van de heer [klager]. Uit de verklaringen ter zitting en de informatie verkregen uit het dossier blijkt niet dat zij het besluit heeft genomen of gevolg heeft gegeven aan de overige bepalingen van dit artikel zoals het zich op de hoogte stellen van de actuele gezondheidssituatie van betrokkene en met hem overleggen over de voorgenomen verplichte zorg.

Deze door de commissie geconstateerde omissie heeft tot gevolg dat de commissie dit klachtonderdeel **gegrond zal verklaren en het bestreden besluit zal vernietigen.**

Ingaande op de klacht van de heer [klager] dat hij ten onrechte als **wilsonbekwaam is beoordeeld**, merkt de commissie op dat die beoordeling geen effect sorteert nu deze niet door of namens de zorgverantwoordelijke is gedaan en bovendien de besluiten hierboven getoetst vernietigd worden door de commissie.

De beslissing

De onderdelen van klacht van de heer [klager] hierboven aangeduid met klacht DEEL 1, zijn gegrond.

De bestreden besluiten van [dag] juni 2023 worden vernietigd.

De beslissing op de klacht hierboven klacht DEEL 2 genoemd, wordt op een later moment separaat genomen.

Datum uitspraak : Dongen, 11 juli 2023